

Năm mái năm trác, läp sinh viên tät nghiäp văn bäng Cän nhân Luät khoa Saigon năm 1958 chä cäng 60-70 ngäi. Đây là khóa đäu tiên cäa Träng Luät khoa Saigon đäi sä đäu hành và giäng däy cäa các giáo sä Viät nam, mäi đäc ngäi Pháp chuyän giao cho bên Viät nam, bät đäu tä niên khóa 1955-56.

Vä khoa träng tiên khäi lúc đó là Giáo sä Thäc sĩ Vũ Văn Mäu. Vào thäi kä Đänh tä Cäng hòa, thì Giáo sä Mäu läi còn giä chäc vä Bä träng Ngäai giao näa. Cho nên ông thäng đän giäng däy vào buäi sáng säm hay buäi chiäu, ngoài giä làm viäc cäa công sä; và lúc nào cũng có vä sĩ đä theo đä bäo vä an ninh. Häi đó, chäng träng Ban Cän nhân Luät khoa chä häc có 3 năm, và häu nhä vän còn giä nguyên hä thäng giáo däc cäa Pháp. Chä có hai môn Dân luät và Kinh tä, thì phäi häc trong cä ba năm, còn các môn khác, thì chä häc trong mät hoäc hai năm mà thôi.

Cho đän nay, sau trên näa thä kä, thì häu hät các vä giáo sä cäa träng Luät häi đó đã ra đä vä bên kia thä giäi räi. Và hiän theo chä täi đäc biät, thì chä còn hai giáo sä môn kinh tä häc vän còn täi thä, mà còn häng say häat đäng dù đã xäp xä tuäi cäu tuän räi, đó là Giáo sä Vũ Quäc Thäc hiän ở Paris näu cä Pháp và Giáo sä Nguyän Cao Hách hiän ở San Diego, California. Là mät môn sinh, tôi xin đäc phép cúi đäu thành kính täng nhä đän tät cä các Vä Thäy khä kính đã ra đä. Và cũng xin gäi läi cäu chúc tät đäp nhät đän nhä Vä Giáo sä Thäc sĩ kinh tä đäc luôn thanh thän vui säng bên cänh con cháu väi tuäi già näi häi ngäai. Tät cä các môn sinh chúng tôi đäu biät tän các Vä Thäy đã rät tän tâm, chu đáo trong viäc giäng däy, häng đän cho läp häu sinh có đä khä năng chuyên môn đä näi tiäp đäc sä nghiäp xây đäng và phát triän quäc gia trong các lãnh väc luät pháp, kinh tä tài chánh, quän trä hành chánh v.v...

Nói chung, thì tät cä các vä giáo sä đäu säan bài rät kä, đän giäng cho sinh viên rät ränh mäch. Vì là bäc đäu chuyän ngä bäng tiäng Viät, nên các giáo sä hay phäi chua thêm tiäng Pháp, đä

Hội đồng nghiên cứu sinh viên trường Luật Sài Gòn khóa 1958

Tác Giả: Đoàn Thanh Liêm

Thứ Ba, 18 Tháng 11 Năm 2008 05:52

giúp sinh viên chúng tôi đi tra cứu, tham khảo nội sách, tiếp xúc với bạn bè ở Pháp. Và ngay cả các bạn án thi trường cũ Việt nam, thì cũng đi với bạn trường Pháp. Lớp sinh viên chúng tôi thi đó, thì đi thông thạo tiếng Pháp, nên việc nghiên cứu cũng dễ dàng.

Giáo sư Vũ Văn Mậu thì là chuyên gia, ông thành thạo cả tiếng La tinh và chữ Hán nữa. Giáo sư Vũ Quốc Thúc giảng bài thì sáng sủa, gần gũi như, đi thu học. Giáo sư Nguyễn Cao Hách thì còn nghiên cứu nhiều sách báo tiếng Anh và chỉ định cho sinh viên làm quen đọc với các lý thuyết kinh tế hiện đại mà phần đông là do các tác giả người Anh hay Mỹ đi xuyên.

Riêng Luật sư Vũ Văn Hiến, thì giảng dạy rất chu đáo, khúc chiết về môn Luật Dân sự và Hiến pháp trong các gia đình Việt nam, rút từ kinh nghiệm lâu năm hành nghề luật sư suốt từ Bắc vào Nam. Giáo sư Nguyễn Đệ dạy môn Luật Hành chính và Hình luật, thì cũng rất chuyên gia. Bài giảng của ông đi sâu vào lý thuyết có tính cách triết học về luật pháp, nên sinh viên phải đi công theo dõi, thì mới có thể hiểu triết học được. Riêng tôi, thì sau này vào năm 1961-62 thì có đi học về làm thủ ký cho Giáo sư Nguyễn Đệ trong việc soạn thảo Hình Luật cho Quốc hội thì Đệ nhận từ Công hòa.

Các bạn giáo sư Vũ Văn Mậu, Vũ Quốc Thúc, Nguyễn Cao Hách và Nguyễn Đệ đi đã làm nên một kết tiếp nhau giảng dạy về Khoa trường cũ trường Luật trong nhiều năm, theo như trí nhớ của tôi còn ghi nhớ được. Chúng tôi vẫn còn nhớ Giáo sư Lưu Văn Bình dạy môn Luật Hiến pháp và Quốc tế Công pháp ngay vào năm thi nhập. Giáo sư Vũ Quốc Thông dạy môn Pháp chế sự vào năm thi nhập và môn Các Đệ nh chế chính trị vào năm thi ba. Luật sư Bùi Trường Chiếu dạy về Luật Dân sự Tiếp nhận vào năm thi ba. Luật sư Nguyễn Huy Chiếu thì dạy môn Luật Hình sự đi về biệt, cũng vào năm thi ba. Giáo sư Lê Đình Chân thì dạy môn Tài chính công vào năm thi hai (Finances Publiques). Riêng môn Quốc tế Pháp khá là phức tạp với các về Phân tranh Luật pháp (Conflit des lois), thì phải nhờ đến tài năng của giáo sư Vũ Văn Mậu chúng tôi mới có thể lãnh hội rõ ràng được.

Về phía sinh viên chúng tôi, thì phần đông lúc đó đang là lứa tuổi hai mươi. Có một số học cả bên Học viện Quốc gia Hành chính. Nên số sinh viên học full-time vào năm thi ba, thì chỉ có chừng 30 người. Số sinh viên nhập học đang đi làm, thì cũng phải chi mướn trên một phần ba. Người nhập học thì là hai bác Võ Văn Diếu làm ở Nha Ngân sách, và bác Tăng Khánh Đáng làm ở Ngân hàng Quốc gia. Năm nay nếu còn thi thì, thì hai bác có thể đã vào tuổi của tuổi trẻ rồi.

Người sau này giảng dạy cao nhất là anh Châu Kim Nhân, học năm 1971-73 đã làm Bộ trưởng Tài chính. Có ba người làm Tham phán là anh Trần Trung Hòa, Đặng Văn Lâm người học Tiếp pháp, và

Hội đồng gia đình sinh viên trường Luật Sài Gòn khóa 1958

Tác Giả: Đoàn Thanh Liêm

Thứ Ba, 18 Tháng 11 Năm 2008 05:52

anh Nguyễn Cao Quý bên ngành Quân pháp. Số làm Luật sư thì khá đông, có đến ít nhất là 15 người. Các thành viên các LS Nguyễn Đình Bá, Bùi Chánh Thiện, Nguyễn Công Hoàng, Lê Thành Hồng Đĩnh, Phạm Xuân Đĩnh, Nguyễn Phú Yên, Lê Trường Nghĩa, Nguyễn Minh Toàn, Trần Thị Hồng, Đoàn Văn Lương, Đỗ Dãn Quỳ, Lê Bắc Xương, Đoàn Ý, Trần Thị Ngọc, Đoàn Thanh Liêm. Có ba anh gia nhập ngành Ngại giao, đó là Nguyễn Hữu Trí, Đỗ Quang Năng và Nghiêm Mạnh. Và có đến 7-8 người học lên bậc Tiến sĩ và làm giáo sư ở các Học Viện Quốc gia, Học Viện Khoa học Xã hội (đây là trường Luật Sài Gòn). Riêng anh Cao Huy Thuần thì dạy Luật ở bên Pháp và hình như anh Phạm Chung cũng dạy học ở bên Mỹ. Còn các anh Nguyễn Quốc Trí (giáo sư và Viện trưởng Học Viện Hành chính thay thế Giáo sư Nguyễn Văn Bông), Lê Công Truyền (cũng dạy ở QGHC), Lê Quốc Chi (đây là trường Luật Sài Gòn), Vũ Trường Cảnh (Viện trưởng Viện Nghiên cứu Quốc gia). Còn lại, thì một số đi dạy ở trường Sĩ phạm như anh Vũ Ngọc Đĩnh, hay dạy ở Trung học như chị Đỗ Như Tuyết, anh Bùi Văn Hiệp. Học làm viên chức tại các bệnh viện như Nguyễn Thị Nga ở Bệnh Viện Tái chính, chị Phạm Thị An ở Bệnh Viện Lao Động, anh Vũ Quang Văn ở Bệnh Viện Kinh tế, Mai Như Mạnh ở Học Viện Kỹ thuật Công nghệ, anh Trần Văn Phương ở Công ty Điện lực. Tại Ngân hàng Quốc gia, thì có anh Ngô Văn Báo. Tại Ngân hàng Việt Nam Thương mại, thì có anh Nguyễn Đình Thành. Riêng chị Lê Mạnh Nhân thì làm trong ngành Thương mại v.v...

Đó là một số các bạn đồng khóa mà tôi còn biết đến. Còn nhiều người khác, thì vì quá lâu rồi không có liên lạc tin tức nào, nên tôi không thể ghi đây để mọi người biết ra đây đến đâu. Tôi xin các bạn đồng khóa khác bổ túc cho bài này để đầy đủ, phong phú hơn. Xin cảm ơn các bạn.

Nhân đây, tôi cũng xin đến các bạn đồng khóa gia đình sinh viên đã ra đi vĩnh viễn, mà tôi biết rõ. Đó là anh Trần Thị Ngọc, anh xe đạp và một người Sài Gòn vào năm 1987, mà tôi cùng một số bạn bạn đồng khóa có học chung với anh hồi còn ở Huế đã đi tìm đến anh ở Mỹ. Anh Bùi Văn Hiệp một người California cũng vào năm 1987. Anh Đoàn Văn Lương một người Pháp cũng năm 1987-88. Và anh Nguyễn Phú Yên một người Canada năm 1996. Xin cảm ơn người cho các bạn đồng khóa thanh toán trong gia đình hàng ngàn thu. Rồi sự may mắn gì, chúng ta tất cả cũng gặp nhau ở bên kia thế giới thôi. Lập luận chúng mình thì đâu đã “thật thì p-bát thì p” cả rồi, đâu đã “gần đất xa trời” cả rồi mà.

Hồi đầu tháng Bảy 2008 vừa qua, lúc tôi ở thành phố Dallas, Texas, thì đến một số anh em bạn trẻ đồng khóa ra tiếp xúc một buổi “Liên hoan nhỏ” để “kỷ niệm 50 năm tốt nghiệp trường Luật Sài Gòn 1958-2008” của tôi. Tôi thật cảm kích vì mối tình này của các bạn đó và xin ghi lại nơi đây để mọi người chân thành đến với tất cả các bạn nhé. Bạn Phan Ngọc Thuần thì nói “Hồi năm 1958 lúc bác Liêm ra trường, cháu chacha có sinh ra đời”. Bạn Trần Lạc thì nói “Lúc đó cháu chacha đến tu học ở giáo sư”. Còn bạn Phan Đình Minh, thì : “Lúc đó em còn ở tuổi teen age, mối bạn bè đầu tiên của cháu vào trường Trung học”... Sau buổi ăn nhậu, các bạn này còn đưa tôi đi nghe nhạc buổi tối do ca sĩ nổi danh Hồng Nhung trình diễn, thật là đẹp sắc, tuyệt vời; nhưng mà nó lại kéo dài tới ba giờ sáng, khiến cho ông lão như tôi phải một giấc ngủ ngon

Hội đồng cựu sinh viên trường Luật Sài Gòn khóa 1958

Tác Giả: Đoàn Thanh Liêm

Thứ Ba, 18 Tháng 11 Năm 2008 05:52

tàu luôn. Song le, làm sao mà tôi lđi có thđ quên đđ c cái sđ ân cđ n, chu đđo cđ a các bđ n trđ đ Dallas này dành riêng cho tôi tđ mđ y năm nay cđ chđ ?

Đđ kđ t thúc bài viđ t ngđ n ngđ i này, mđ t lđ n nđ a tôi xin đđ c bày tđ lòng biđ t đ n sâu xa và sđ quý mđ n đđ n các Vđ Thđ y vđ n đđ dđ y công giđ ng đđ y, hđ đ ng đđ n cho lđ p môn sinh chúng tôi tđ i Trđ đ ng Luđ t đđ trên nđ a thđ kđ nay. Đđ ng thđ i cũng xin đđ c gđ i đđ n tđ t cđ các bđ n đđ ng khóa 1958 lđ i thăm hđ i ân cđ n vđ i lđ i cđ u chúc đđ n các bđ n và gia quyđ n luôn đđ c mđ i đđ i u An Lành nhđ ý sđ nguyđ n.

Trên 50 năm đđ trôi qua, vđ i bao nhiêu tang thđ đ ng đđ vđ trên quê hđ đ ng đđ t nđ đ c Viđ t nam, nhđ ng cái mđ i duyên lành, cái tình bđ n hđ n nhiên, trong sáng giđ a các đđ ng môn chúng ta vđ i nhau, tđ cái thđ i còn chung hđ c đđ đ i mái trđ đ ng thân yêu tđ i “Con đđ đ ng Duy Tân cây dài bóng mát” đđ y cđ a Saigon, thì vđ n mãi mãi còn là mđ t kđ niđ m thân thđ đ ng nhđ t, sâu đđ m nhđ t trong cuđ c sđ ng tình cđ m cđ a mđ i ngđ đ i chúng ta vđ y.